

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

NOWA ILUMINACJA

CORAZ BLIŻEJ ŚWIĘTA

strona 2

JAK PIĘKNIEJE UL. REWOLUCJI?

KOLEJNE REMONTY NA FINISZU Strona 3

AKTUALNOŚCI

MOŻNA ROZEBRAĆ KILIŃSKIEGO 49

strona 3

AKTUALNOŚCI

NOWY ASFALT NA NOWYCH SADACH

strona 4

DŁUGI WEEKEND W ŁÓDZI

PROPOZYCJE NA TRZYDZIOREK

strony 8-9

KRZYŻÓWKA + SUDOKU

CHWILA RELAKSU DLA KAŻDEGO

strona 12-13

AUTOPROMOCJA

TWOJA REKLAMA W ŁÓDŹ.PL

ZADZWOŃ: 722 006 791

ŚWIĘTA NA PIOTRKOWSKIEJ

ILUMINACJA
BĘDZIE
ENERGOOSZCZĘDNA

Na najważniejszej ulicy w mieście zobaczymy nową oprawę bożonarodzeniową. Nie zabraknie wielkich bombek, karuzeli, ramek do robienia zdjęć i ogromnej choinki.

Kto jest chętny na podniebny lot balonem? Czy jego czasa nie przypomina wielkiej, kolorowej bombki? A może rajd samochodowy po Piotrkowskiej? Uwaga! Święteczny aeroplan za moment wzniesie się ponad dachy łódzkich pałaców!

Ulicę Piotrkowską niedługo rozświetli świąteczna iluminacja. Co na niej zobaczymy? Baldachy rozpięte ponad głowami spacerowiczów dadzą efekt skrzącego się nieba, a na lampach zawi-

szą wielkie bombki. Nie zabraknie karuzeli dla maluchów, balonów, stylizowanych pojazdów, iskrzących się ramek do robienia pamiątkowych fotografii ani ogromnej choinki.

- Iluminacja świąteczna Łodzi to nie tylko urokliwa atrakcja przyciągająca zimą turystów, ale także znakomita szansa dla mieszkańców na spędzenie miłego czasu na świeżym powietrzu w gronie bliskich - mówi Piotr Kurzawa, manager ul. Piotrkowskiej.

Technologie oraz materiały, które wykorzystano w produkcji ozdób, spełniają normy jakościowe i energooszczędne. Na zasilenie iluminacji potrzeba jedynie 17 kW, czyli mniej, niż pobierają trzy płyty indukcyjne.

mat. pras
FOT. MAT. PRAS.

NA FALI

Noc Naturystów

Aquapark „Fala” zaprasza na kolejną, już 23. edycję Nocy Naturystów, która odbędzie się w nocy z 19 na 20 listopada.

Impreza skierowana jest do pełnoletnich par i dorosłych „singli”, którzy mogą wziąć udział w wydarzeniu za rekomendacją parybiorzącej w niej udział.

Cena promocyjna biletu dla par w sklepie internetowym aquaparku to 200 zł.

Warto kupić go wcześniej, bo w dniu imprezy wejściówki będą kosztować 218 zł. Single zapłacą 120 zł.

Sprzedż biletów online trwa od 2 do 17 listopada do godz. 24:00, a w kasach aquaparku - w dniu imprezy, czyli 19 listopada, od godz. 20:00.

Dla uczestników tego legendarnego już na mapie Polski wydarzenia „Fala” przygotowała wiele atrakcji: pokaz ognia przy basenie, szkice ak-

tów, pokazy iluzji, warsztaty rękodzieła i tańce w wodzie, malowanie ciała zakończone wyborem Miss i Mistera czy inhalacje mentolowe. Będą także poczęstunki owocowe. Ze względu na „Noc Naturystów” 19 listopada o godz. 20:45 wszyscy klienci „Fali” będą musieli wcześniej opuścić obiekt. Warto pamiętać, że podczas imprezy zabronione jest używanie aparatów fotograficznych, telefonów komórkowych oraz innych urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk.

WSPÓLNY BILET Dwie atrakcje za 99 zł

Już od 9 listopada od godz. 12:00 można kupić wspólny bilet do dwóch łódzkich atrakcji. Za 99 zł wejdziemy do Orientarium i Parku Miliona Świąteł.

- Postanowiliśmy wykorzystać potencjał dwóch wyjątkowych na skalę

krajową punktów i wyjść naprzeciw oczekiwaniom ludzi, którzy chcą przyjemnie spędzić czas w naszym mieście - mówi Piotr Kurzawa, zastępca dyrektora Łódzkiego Centrum Wydarzeń. - Ogromna popularność Parku Miliona Świąteł i Orientarium sprawiły, że zdecydowaliśmy się wprowadzić wspólny bilet, który pozwoli korzystać z naj-

wiekszych atrakcji Łodzi bez obciążania portfela. Jak w praktyce będzie wyglądało korzystanie ze wspólnego biletu? Możemy kupić go przez internet, wydrukować bądź zapisać w telefonie. Kiedy pojawimy się w parku Żródliska, dostaniemy bilet do Orientarium. I na odwrót.

DKW
FOT.LODZ.P

REWITALIZACJA

PRZENOSZĄ
SCHILLERĄ

W pasażu Schillera praca wre - wykonawca prowadzi prace ziemne, trwa wyrównywanie terenu, rozpoczęły się także próby przesunięcia pomnika Leona Schillera.

Przebudowa pasażu Schillera wiąże się m.in. z przesunięciem stojącego tam pomnika. Wykonawca w ciągu najbliższych dni będzie prowadził próby jego demontażu tak, aby żaden z elementów nie uległ zniszczeniu.

ML

FOT.LODZ.PL

CIEMNA STRONA MIASTA

NA SYGNALE

WPADŁ DUET
OD WYMUSZEŃ

Policjanci zatrzymali 28-latkę i jego 25-letnią znajomą podejrzanych o wymuszenie rozbójnicze. Działająca w zмовie para zwabiła do mieszkania 30-letniego mężczyznę. Ofierze, która weszła do lokalu, przystawiono do skroni przedmiot przypominający broń.

Trzydziestolatek został okradziony z telefonu, dokumentów i pieniędzy oraz dotkliwie pobity. Ofiara sama zgłosiła się na komisariat i poinformowała o napadzie. Policjanci złapali rabusiów w tym samym mieszkaniu, w którym dokonali pobicia. Oboje byli już notowani. Teraz grozi im 10 lat więzienia. Trwają poszukiwania trzeciego napastnika.

rp

REWITALIZACJA

Na początku 2023 r. zobaczymy w całej okazałości efekty remontów kolejnych kamienic w Śródmieściu. Ul. Rewolucji 1905 r. zyska kolejne architektoniczne perełki.

Coraz bliżej finisz generalnych remontów w kamienicach przy ul. Rewolucji 1905 r. 13, 15 i 17. Odnowione budynki będą gotowe na początku 2023 r. Powstanie w nich ponad 50 mieszkań komunalnych, lokale użytkowe i świetlice środowiskowe. – Śródmieście odzyskuje trzy perły architektury. W budynkach przy ul. Rewolucji 13,15,17 trwa-

ją intensywne roboty budowlane. Ekipy prowadzą prace wykończeniowe we wnętrzach oraz przy odnowie detali na elewacjach i we wnętrzach. Wykonawca przygotowuje się do zagospodarowania podwórek – mówi Olga Kassyańska z Zarządu Inwestycji Miejskich.

Rewolucji 13

W kamienicy nr 13 trwa malowanie elewacji od strony dziedzińca, wykonywane są prace na klatce schodowej i w prześwicie bramowym. Zamontowano wszystkie drzwi w pomieszczeniach. Rozpoczęto też montaż zaworów na

węzle ciepłowniczym. W najbliższym czasie rozpocznie się tzw. biały montaż w łazienkach oraz instalowanie osprzętu elektrycznego.

Rewolucji 15

Pod adresem Rewolucji 1905 r. 15 właśnie zakończono roboty na elewacji frontowej oraz płytowanie ścianek na poddaszu. Trwają montaż parapetów i prace wykończeniowe na wszystkich piętrach. Dostarczono już drzwi do kompletu lokali. W następnej kolejności wykonawca planuje montaż okien i witryn na parterze od ulicy oraz wykona-

nie gładzi na frontowej klatce schodowej. Planowany jest również montaż paneli podłogowych, a także instalacji – wentylacyjnej i ciepłej (zakładanie grzejników).

Rewolucji 17

Na posesji przy Rewolucji 1905 r. 17 wykonano już tynki z ociepleniem, a na elewacji zamontowano gzyms wień-

czący wraz z obróbkami blacharskimi. Wewnątrz trwa układanie posadzek oraz montaż drzwi i parapetów. W najbliższym czasie wykonawca planuje kontynuować

ważne prace przy scalaniu ściany stykającej się z kamienicą przy ul. Wschodniej 50. Ponadto kontynuowane będą roboty wentylacyjne. Wkrótce w budynku ma być włączone ogrzewanie.

red
FOT.LODZ.PL

PIOTRKOWSKA 77

IRISH

znowu otwarty!

Długi weekend to świetny moment na otwarcie po przerwie jednego z najstarszych łódzkich pubów. Założony w 1994 r. lokal znowu zaprasza w swoje progi.

– Szanowni Goście, mamy zaszczyt Was serdecznie zaprosić do świętowania ponownego otwarcia Irish Pubu. Będziemy grali, śpiewali, tańczyli i czarowali – zapowiadają właściciele lokalu przy ul. Piotrkowskiej 77. Ponowne otwarcie uświetni w czwartek, 10 listopada, koncert Janusza Nastarowicza i Kamila Szewczyka, który rozpocznie się o godz. 18:00. A co czeka na gości „Irisha” w każdy kolej-

ny dzień? – Nowa karta menu skomponowana przez naszego szefa kuchni, aczkolwiek nie zabraknie też naszych klasyków. Lokalni hodowcy i rolnicy dostarczą do naszej restauracji swoje wyroby, które następnie z ogromnym szacunkiem przygotowujemy, aby podkreślić ich wyjątkowy smak, który goście zapamiętają na długo. Nasz bogato zaopatrzone bar zaserwuje wyselekcjonowane whisky z całego świata, a zróżnicowana karta win zadowolili nawet najbardziej wymagającego enofila – mówią właściciele Irish Pubu. red

WRESZCIE JEST DECYZJA

MOŻNA ROZEBRAĆ KILIŃSKIEGO 49

Miasto może szykować się do rozbioru kamienicy, która od 1,5 roku blokuje ruch na ul. Kilińskiego. Wojewódzka konserwator wreszcie wydała decyzję.

Od prawie 1,5 roku miasto czeka na możliwość rozebrania kamienicy przy ul. Kilińskiego 49. W budynku zawalili się częściowo stropy, a rozebranie go uniemożliwił wpis do rejestru zabytków. Grożąca zawaleniem kamienica sprawiła, że trzeba było zamknąć część ulicy. We wrześniu 2021 r. zgodę na wykreślenie budynku z rejestru wydał Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ale tę decyzję zaskarżył do sądu administracyjnego łódzianin, Wojciech Bednarek. I tak, przewlekając postępowanie, rozbiorę blokował przez rok.

Kiedy sąd w końcu stwierdził ostateczność decyzji ministra, miasto musiało jeszcze czekać na opinię

Wojewódzkiej Konserwator Zabytków. A ta od 9 miesięcy zastanawiała się nad tym, jak uzgodnić plan wyburzenia i odbudowy kamienicy przy ul. Kilińskiego.

Wreszcie, 8 listopada, dokumenty trafiły do miasta. Co dalej? Zgodę na rozpoczęcie prac musi potwierdzić nadzór budowlany, a Zarząd Lokali Miejskich musi znaleźć wykonawcę prac. Po rozbiorze kamienicy Zarząd Dróg i Transportu będzie potrzebował kilku dni na przywrócenie komunikacji miejskiej na ul. Kilińskiego, od ul. Narutowicza do ul. Franciszkańskiej.

red
FOT.LODZ.PL

ŁÓDŹ YOUNG FASHION

CO ZOBACZYMY
NA WYBIEGU?

Już za dwa tygodnie Łódź stanie się stolicą młodej mody. Zobaczymy m.in. realizowane ze światowym rozmachem pokazy konkursów Złota Nitka czy Gali Dyplomowej Instytutu Ubioru ASP.

- To ważne wydarzenie dla całego środowiska, dlatego nie zabraknie atmosfery czerwonych dywanów, pokazów na światowym poziomie, a w jury i na widowni zasiądą najważniejsze osoby w branży. Jednak głównymi bohaterami tych trzech dni będą młodzi projektanci, ich kolekcje i nowatorskie spojrzenie na modę - zapowiada Katarzyna Wróblewska, dyrektor artystyczna Łódź Young Fashion.

Konkursowe pokazy

Wydarzeniem o najdłuższej, bo blisko 30-letniej tradycji, jest konkurs Złota Nitka skierowany do profesjonalnych projektantów i debiutantów. W tegorocznej edycji o statuetkę Złotej Nitki oraz 30 tys. zł, ufundowane przez Łódź, ubiega się 15 projektantów wybranych spośród blisko 100 nadesłanych zgłoszeń.

Zwycięzcę poznamy 26 listopada w Centrum Promocji Mody Łódzkiej ASP, w czasie wyreżyserowanej przez Magdalenę Rozenfeld gali finałowej, którą poprowadzą Olivier Janiak i Karolina Malinowska. Oprócz finałowych poka-

zów konkursowych tego dnia zobaczyć będzie można również najnowszą kolekcję Mikołaja Żurka.

Nie mniejsze emocje budzi Gala Dyplomowa Instytutu Ubioru organizowana od 1995 r., a promująca dyplomatów. Przez lata wydarzenie zyskało niezwykłą oprawę - dzisiaj to wizualny spektakl w formie pokazów na najwyższym światowym poziomie, za reżyserię którego odpowiada w tym roku Adrianna Grudzińska-Pham.

Moda w formacie filmowym

W programie Łódź Young Fashion ważne miejsce zajmuje też organizowany po-

raz drugi Międzynarodowy Konkurs Fashion Film Festival, skierowany do młodych twórców ubioru, tkaniny czy biżuterii, którzy prezentują swoje projekty w formacie filmowym.

Zwycięzca zostanie ogłoszony 25 listopada podczas gali, którą wyreżyseruje Tomasz Armada, uznany przez amerykański magazyn Vogue za jednego z najciekawszych projektantów młodego pokolenia. **red**

**Łódź Young Fashion
24-26 listopada**

**Szczegółowy
program
na WWW.LODZ.PL**

NOWE SADY ZACZĄŁ SIĘ WYCZEKIwany REMONT

Trwa remont wysłużonego odcinka ul. Nowe Sady w pobliżu zajezdni MPK Łódź. Powstaną tu nowe chodniki, przystanki i równa nawierzchnia.

Rozpoczęły się prace na ul. Nowe Sady. Remont prowadzony jest na odcinku pomiędzy zajezdnią MPK Łódź a zakrętem, do ul. Elektrycznej. Wykonawca roz-

począł prace od rozbiórek chodników i demontażu krzewników oraz budowy betonowych ław przystanków autobusowych. W kolejnych krokach realizować będzie nową konstrukcję drogi.

Nowe Sady to ważna ulica dla miejskich autobusów - każdego dnia setki z nich wyjeżdżają tędy w miasto z zajezdni. Przy Nowy Sa-

dach zlokalizowane są również liczne firmy. Remont nie tylko da nową, równą nawierzchnię, ale również poprawi nośność i trwałość drogi, aby bez problemu służyła większym pojazdom, takim jak autobusy czy ciężarówka.

**TAnd
FOT.LODZ.PL**

NA KOLEI Kaliska z drugim wiaduktem

Od niedzieli, 6 listopada na stacji Łódź Kaliska podróżni będą mogli skorzystać z trzech nowych peronów. Poruszanie się ułatwią także dwa nowe przejścia podziemne.

Od weekendu pasażerowie mają do dyspozycji łącznie pięć peronów dworca Łódź Kaliska wyposażonych w ławki, wiaty i osłonięte poczekalnie. Jeszcze w 2022 r. mają zostać zamontowane wyświetlacze dynamicznej informacji pasażerskiej oraz monitoring.

Łódź Kaliska z większą przepustowością

Inwestycja kolejowa pozwoliła na zlikwidowanie tzw. wąskiego gardła, czyli jednotorowego połączenia z Łodzi Kaliskiej przez Kali-

ską Towarową do stacji Łódź Chojny, a dalej w kierunku woj. świętokrzyskiego i podkarpackiego. Zwiększy się efektywność kolei - moż-

liwe będzie prowadzenie większej liczby pociągów, sprawniejsze podróże od Kutna i Łowicza (z linii nr 15) w stronę Zduńskiej Woli, Sieradza, Kalisza (linią nr 14) oraz Tomaszowa Mazowieckiego, Opoczna, Skarżyska, Dębicy (linią nr 25). Tory do-

stosowano do prędkości 100 km/h (wcześniej limitem było 40 km/h).

Nowe przejścia podziemne przy dworcu Kaliskim

Poruszanie się po Kaliskim ułatwią dwa nowe prze-

ścia podziemne. Jedno stanowi przedłużenie tunelu do dworca i prowadzi na perony 4 i 5. Drugim przejściem, pod wschodnim wiaduktem, dotrzemy z placu przed dworcem PKP w kierunku dworca autobusowego, gdzie krańcówkę ma też MPK Łódź.

Skorzysta tunel średnicowy pod Łodzią

Kompleksowa modernizacja stacji Łódź Kaliska to istotny element przebudowy Łódzkiego Węzła Kolejowego. Po zakończeniu budowy tunelu średnicowego na stacji będą zatrzymywać się pociągi kursujące podziemną trasą z Łodzi Fa-

brycznej oraz nowych przystanków: Łódź Śródmieście, Łódź Polesie i Łódź Koziny.

**red, kolejowyportal.pl
FOT.LODZ.PL**

FESTIWAL DOBREGO SMAKU

ZASMAKUJ W POLSKIEJ KUCHNI!

Jesienna edycja Festiwalu Dobrego Smaku to dobry sposób na celebrowanie Narodowego Święta Niepodległości. W ramach ósmej edycji wydarzenia „Smakujemy Niepodległość 2022” już od 10 listopada **dzisiaj** będą mogli spróbować dań z gęsiny i kaczek oraz deserów z jabłek.

W dniach 10–13 listopada restauracje i kawiarnie

w Łodzi będą serwować dania z gęsiny i kaczek oraz desery z jabłkami w roli głównej. Restauracja Bawełna (ul. Ogrodowa 19A), znajdująca się na rynku Manufaktury, poda konfitowaną ośnianą gęś w ziołach z dresingiem jeżynowo-żurawinowym oraz musem z dyni i jabłek, a restauracja Delight w hotelu Andel’s (ul. Ogrodowa 17)

– udo z gęsi z panierowaną kaszą pęczak z dodatkiem gęziej wątróbki oraz sosem śliwkowym. Nie zabraknie też propozycji w strefie OFF Piotrkowska. Wśród tamtejszych restauracji jest m.in. propozycja lokalu Drukarnia (ul. Roosevelta 10C), który zaserwuje nogę z kaczki z kaszotto borowikowym oraz żelem z wiśni i sosem piernikowym.

A na deser... Wśród słodkości przygotowanych specjalnie na festiwal znajdziemy klasyczne desery, jak również wyszukane propozycje. Miłośnicy tradycji rozsmakują się w zapiekanych jabłkach w cieście z restauracji Ferwor (ul. Piotrkowska 97) lub jabłkowym crumble z lodami z Obiecana

Cafe (ul. Piotrkowska 295A). A na fanów nowoczesnych deserów będzie czekać Ryżowa Buła (ul. Piotrkowska 79) z ciastkiem cygaretkowym z temperowaną czekoladą i korzennym prażonym jabłkiem. Ceny dań głównych zaczynają się od 20 zł, a deserów od 18 zł.

KS

INFO

Poznaj wszystkie festiwalowe propozycje:

CAFFE PRZY TARGU

KAWA, HERBATA I SŁODKIE CO NIECO

W pięknie wyremontowanej kamienicy przy ul. Kilińskiego 39, tuż przy Targu Jaracza, gdzie za sprawą weekendowych kiermaszy znów powrócił handel, powstało kameralne miejsce – Caffè przy Targu.

Żeby trafić do tego nieco ukrytego lokalu, trzeba odnaleźć furtkę za Targiem Jaracza (od strony ul. Jaracza) i przejść kilka metrów w głąb dziedzińca ciągnącego się pomiędzy kamienicą a targowiskiem. Nagrodą dla poszukiwaczy będzie uroczą kafeateria w klimacie boho. Szum kawowego ekspresu i unoszący się w powietrzu zapach kawy nie pozostawia wątpliwości co do specjalności zakładu.

– Zawsze chciałam stworzyć takie miejsce, a że jestem wielką fanką łódzkiej rewitalizacji, podziwiałam zmiany, które zaszły przy skrzyżowaniu ul. Jaracza z ul. Kilińskiego: plac za-

baw, odnowiony targ i tę kamienicę, która dzięki remontowi zmieniła się nie do poznania. Kiedy dowiedziałam się, że powstało tam kilka lokali użytkowych, które można będzie wynająć, stanęłam do przetargu z pomysłem uruchomienia kawiarenki. I tak powstało Caffè przy Targu – mówi Magdalena Makarska-Jeśman, właścicielka kawiarni, która osobiście staje za barem, ale dość rzadko, bo będąc czynną zawodowo adwokatką, prowadzi też własną kancelarię.

Przytulnie w centrum Łodzi

– Chciałam, żeby było to miejsce przytulne, zachęcające do tego, by w nim posiedzieć. Metraż jest niewielki, ale też tworzy jego kameralny charakter. Caffè przy Targu to lokal z typową dla kawiarni ofertą. Proponuje szeroki wybór

kaw z profesjonalnego ekspresu (także ze smakowymi syropami i na wynos) oraz selekcję smakowych herbat, w tym specjalną rozgrzewającą mieszankę zimową. Uraczyć można się także gorącą czekoladą lub świeżo wyciskanymi sokami. Na łasuchów czekają desery i ciasta, które właścicielka pozyskuje z rzemieślniczych cukierni, a nie rzadko piecze sama, co jest kolejną pasją mecenas Makarskiej-Jeśman. Większy głód można zaspokoić tostami.

– Choć jesteśmy trochę schowani, trochę na uboczu, klienci jakoś do nas trafiają. Zwłaszcza w weekendy mamy sporo gości, a ruch ożywiają kiermasze na targu – dodaje właścicielka kafejki.

(pj)

Pani Magdalena, właścicielka, osobiście staje za barem

BABCINE SPOSOBY

JESIENNO-ZIMOWE INFEKCJE

Pora jesienno-zimowa to czas, w którym wzrasta liczba zachorowań na grypę i inne infekcje. Aby zapobiec rozwinięciu się poważniejszej choroby, gdy złapie nas przeziębienie, warto skorzystać z domowych, naturalnych metod, znanych i sprawdzonych przez nasze babcie.

Dostęp do leków dziś jest powszechny. Nie zawsze jednak potrafimy właściwie z nich korzystać. Często z powodu błahych dolegliwości sięgamy po farmaceutyki, co w efekcie zaburza naturalne mechanizmy obronne organizmu. A przecież nasze babcie mówiły, że na przeziębienie najlepsze są czosnek, cebula, herbata z sokiem malinowym i ziołowe napary. Ważne, aby zadziałać jak najszybciej i przyjmować wymienione produkty systematycznie przez kilka dni.

Czosnek, cebula i burak

Badania wykazały, że spożywanie czosnku nie tylko

zmniejsza ryzyko zachorowania, ale też wpływa na skrócenie czasu trwania choroby oraz łagodzi jej objawy. Aby jak najlepiej wykorzystać jego prozdrowotne właściwości, należy zgnieść go 10 minut przed zjedzeniem. Podczas miżdżenia powstają bowiem związki wykazujące działanie podobne do antybiotyku. Można też zrobić z niego syrop. Wystarczy przecisnąć do słoika główkę czosnku, dodać sok z cytryny, szklanekę przegotowanej, wystudzonej wody i trzy łyżki miodu, po czym odstawić do lodówki na trzy doby. Stosuj go do czterech łyżeczek na dobę w przypadku objawów infekcji lub jedną łyżeczkę dziennie w ramach profilaktyki. Syrop możesz przygotować także z cebuli, która poza substancjami bakteriobójczymi zawiera dużo witaminy C i cynku. Sięgaj po niego, gdy pojawi się kaszel lub katar. Przygotowa-

nie go jest bardzo proste: posiekane dwie cebule zasypuje się cukrem (pół szklanki) lub zalewa miodem i pozostawia na kilka godzin w ciepłym miejscu. Taką miksturę dobrze pić trzy razy dziennie: dorośli powinni przyjmować 1 łyżkę, a dzieci 1 łyżeczkę. W przypadku uciążliwego kaszlu warto też przygotować syrop z buraka, który ułatwia odkrztuszanie i dodatkowo wzmacnia odporność. Do jego przygotowania najlepsze będą duże buraki, ponieważ trzeba je wydrążyć. Do środka wsyp trochę cukru i wstaw je do średnio nagrzanego piekarnika lub pozostaw na kilka godzin w ciepłym miejscu, aż pojawi się syrop. Pij trzy razy dziennie po 1 łyżeczce.

Sok z malin, rozgrzewające herbatki i rosół

Domowe lekarstwa występują też w... smaczniejszej wersji. Na przykład naturalny sok malinowy. Swoje zdrowotne właściwości zawdzięcza wysokiej zawartości witaminy C, olejków eterycznych oraz obecności naturalnego kwasu salicylowego. Dobra na przeziębienie jest

również rozgrzewająca herbata lipowo-miodowa. Jedną łyżeczkę suszonych kwiatów lipy wystarczy zalać wrzątkiem, pozostawić pod przykryciem na ok. 10 minut, a po ostygnięciu dodać 1-2 łyżeczki miodu. Prozdrowotnie i rozgrzewająco zadziała także herbata lub woda z imbirzem, cytryną i miodem, którą można wzbogacić przyprawami takimi jak cynamon, kurkuma lub kardamon. Staropolski rosół to od stuleci remedium na choroby i wsparcie w leczeniu infekcji górnych dróg oddechowych. Jego aromat i temperatura (rosół spożywa się gorący) mogą

pomóc oczyścić zatoki oraz złagodzić objawy infekcji. Aby jednak ten warzywno-mięsny wywar postawił Cię na nogi, musi być domowy i ugotowany z dobrej jakości składników.

Suplementacja witaminą D3

Witamina D3 jest niezwykle ważna dla organizmu. W porze jesienno-zimowej, kiedy słonecznych dni jest mniej, warto wspomóc się jej suplementacją. W wielu badaniach naukowych potwierdzono wpływ witaminy D3 na wzmacnianie odporności organizmu. Pamiętaj. Zanim sięgniesz po leki z apteki, wypróbuj metody naszych babć.

Alup

W ZDROWYM CIELE

JESIEŃ SENIORA

Miejskie Centrum Medyczne im. Jonschera zaprasza seniorów na zajęcia ruchowe i edukacyjne. Wszystko pod hasłem „Jesień seniora”. W sobotę, 12 listopada, w godz. 10:00-13:00 Jonscher zaprasza do placówki przy ul. Przyrodniczej 7/9. Na ten dzień, w tzw. domku obok siłowni zewnętrznej, przeznaczonym na zajęcia dla seniorów, zaplanowano:

- zajęcia dotyczące profilaktyki i leczenia chorób serca,
- rozmowy z psychologiem.

Ponadto zajęcia taneczne i ruchowe, plastyczne oraz quizy i konkursy z nagrodami.

Zaś wielbiciele nordic walkingu będą mogli wybrać się na kije do pobliskiego parku im. Mickiewicza.

OHO

POLEGLI PIERWSZEGO DNIA NIEPODLEGŁOŚCI

CISI BOHATEROWIE...

W listopadzie 1918 r. powiało wolnością – po 123 latach niewoli odradzało się państwo polskie. Wydawało się, że niepodległość Rzeczypospolitej jest na wyciągnięcie ręki, ale trzeba było o nią walczyć do samego końca...

Kulminacja tych wydarzeń przypadła na 11 listopada 1918 r. W Łodzi trwała akcja rozbrajania Niemców, do której spontanicznie przystąpiło prawie 1000 osób. Byli wśród nich oficerowie i żołnierze, działacze polityczni i bojowcy, ale nie brakowało także grup młodzieży oraz zwykłych mieszkańców. Niektórzy poświęcili tego dnia życie.

Utracona młodość

Jednym z cichych bohaterów był niespełna 20-letni Stefan Linke, uczeń VIII klasy Gimnazjum Towarzystwa „Uczelnia” (obecnie I LO im. Mikołaja Kopernika). We wrześniu 1918 r., za zgodą Rady Pedagogicznej, uczniowie klas VII i VIII, a także ochotnicy z klas VI, wstąpili w szeregi Polskiej Organizacji Wojskowej i opuścili Łódź. Stefan Linke został wysłany w okolice

Chełma, gdzie uczestniczył w formowaniu oddziałów POW. 11 listopada 1918 r. przyjechał do Łodzi po zapas amunicji, ale wziął też udział w rozbrajaniu Niemców. W czasie akcji został postrzelony u zbiegu ul. Spacerowej (obecnie al. Kościuszki) z ul. Benedykta (ul. 6 Sierpnia), w pobliżu gmachu obecnego oddziału NBP. Zmarł po tygodniowym pobycie w szpitalu Betlejem przy ul. Podleśnej (ul. Marii Skłodowskiej-Curie) i został pochowany w ewangelickiej części Starego Cmentarza przy ul. Ogrodowej. Jego pogrzeb był w Łodzi wielką manifestacją patriotyczną, a trumnę spowijała biało-czerwona flaga.

Ostatnie kule

Nie była to jedyna ofiara wydarzeń 11 listopada 1918 r. w Łodzi. Żołnierzy niemieckich rozbrajano na ulicach. Organizacje niepodległościowe starały się zająć komisariaty policji, urzędy, dworce kolejowe. Rozproszone oddziały niemieckie w większości przypadków nie stawiały oporu. Wieczorem zaatakowano niemiecką komendanturę przy ul. Piotrkowskiej 139. Tutaj wywiązała

się już zacięta walka. Atak na obiekt poprowadził Andrzej Kaźmierczak wraz z bojowcami należącymi do Narodowego Związku Robotników. Od przypadkowych kul na Piotrkowskiej poległy dwie osoby. Dopiero drugi szturm przy wsparciu Straży Skarbowej złamał opór Niemców. Oddział NZR zdobył Komisariat Policji przy ówczesnej ul. Karola (obecnie Żwirki 22), gdzie atakiem dowodził Ludwik Szymański. Zdobyto wówczas sporo broni. Wieczorem doszło także do starć z silnym patrolem niemieckim w rejonie Nowego Rynku (pl. Wolności), gdzie w trakcie walki zginęli ochotnicy: 17-letni Jan Gruszczyński, 20-letnia Eugenia Wasiak, 29-letni drukarz Stefan Kołodziejczak oraz były oficer I Korpusu Polskiego w Rosji – ppor. Józef Bukowski. Wszyscy spoczęli na Starym Cmentarzu.

Koleje losu...

Strategicznymi obiektami były dworce, na które przypuszczono ataki. Na czele oddziału, który zajął dworzec Kaliski, stał Stanisław Pudlarz. Polacy stoczyli zwycięską potyczkę z żołnierzami niemieckimi

strzegącymi mostu, torów i bagażowni, zdobywając 10 karabinów z amunicją. Przy pomocy kolejarzy dworzec został zajęty bez walki w ciągu godziny. Pod polską kontrolą znalazło się 40 parowozów i kilkaset wagonów wyladowanych różnymi materiałami. Na uwagę zasługuje również „raid kolejowy” Józefa Gabinowskiego, który z niewielką grupą rozbroił Niemców na dworcu na Chojnach, a następnie lokomotywą pojechał na stację Widzew i Karolew, na każdej z nich przejmując broń od zaskoczonych żołnierzy. Dramatycznie rozwinęła się natomiast akcja opanowania dworca Fabrycznego podczas ataku Polskiej Organizacji Wojskowej, gdzie poległ Bolesław Sałaciński, legionista, członek NZR. Został on postrzelony w nogę, a koledzy nie mogli go ewakuować. Niemcy zakłuli ranego bagnietami. Sałacińskiego pochowano na Starym Cmentarzu. Jego śmierć upamiętnia tablica wmurowana w ścianę starego dworca Fabrycznego, którą przeniesiono do wnętrza nowego

obiekту. Od grudnia 2016 r. plac przed zachodnim wejściem do budynku nosi jego imię.

***

Podczas akcji rozbrajania Niemców poległo osiem osób, które zaledwie kilka godzin cieszyły się wolną Polską. Nie dane im było zobaczyć Łodzi przystrojonej w biało-czerwone barwy... Przy okazji Narodowego Święta Niepodległości warto wspominać tych cichych bohaterów.

agr

XI Piknik NIEPODLEGŁOŚCIOWY

Piknik Niepodległościowy na stałe wpisał się w kalendarz jesiennych imprez w Manufakturze. W tegorocznej edycji nie zabraknie uwielbianych przez łodzian grup i stowarzyszeń, a także pokazów sprzętu i wystaw. W Pikniku wezmą udział też nowi uczestnicy: Wirtualny Teatr Historii „Niepodległa” i Stowarzyszenie Wspieramy Ukrainę „Razem”. Tradycyjnie Manufakturę odwiedzi także sam Marszałek Piłsudski!

Od godziny 11:00 na Rynku Włókniarek Łódzkich będzie można oglądać ekspozycje, wystawy i stoiska promocyjne jednostek wojskowych, policji, straży miejskiej, straży pożarnej, a także militarnych grup rekonstrukcyjnych. Na gości czekać będą śmigłowce, roboty pirotechniczne, broń, quady, motocykle, armata, a nawet czołg!

Wirtualny Teatr Historii

Podczas Pikniku po raz pierwszy w Łodzi będzie można zobaczyć Wirtualny Teatr Historii „Niepodległa”. To interaktywna przestrzeń z atrakcjami, takimi jak pokazy VR, hologramy i makiety, przedstawiająca historię pierwszych lat polskiej niepodległości.

Nie zabraknie też wystaw: łódzki oddział Instytutu Pamięci Narodowej zaprezentuje ekspozycję „Łodzianie w wojnie polsko-bolszewickiej”, Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi pokaże ekspozycję poświęconą zwie-

rzętom w Wojsku Polskim, a także prezentowaną po raz pierwszy wystawę poświęconą więzieniu przy ul. Gdańskiej.

Rekonstrukcje historyczne

Urząd Miasta Łodzi przygotował pokaz rekonstrukcji historycznych, które skupią się na ukazaniu życia codziennego. Dzięki temu zobaczymy typowe obrazki z łódzkiej ulicy, jak zakład szwalniczy, szewski, atelier fotograficzne, gabinet urzędnika, wystawę sprzętów, a także przedmiotów życia codziennego w dwudziestolecu międzywojennym. Pojawią się też grupy rekonstrukcji historycznej – 45 osób w strojach codziennych z dwudziestolecia międzywojennego, reprezentujących różne warstwy społeczne, oraz różne formacje wojskowe (Strzelcy Kaniowscy, Halerczycy, żołnierze wojska polskiego z lat 20. i 30. oraz czasów wojny polsko-bolszewickiej). Tradycyjnie wśród atrakcji Pikniku pojawi się strzelnica, a w niej jedyny w Europie Monitor Gun Power SMT – interaktywny monitor, odporny na kule.

Wojskowa grochówka

Jak co roku na uczestników Pikniku czekać będzie rozgrzewająca, wojskowa grochówka, a Regionalna

Dyrekcja Lasów Państwowych zapewni zupełny „dary lasu”. Symboliczne 5 zł za porcję wspomóżę zbiórkę na rzecz podopiecznych Fundacji Pomagam. Po raz pierwszy wśród uczestników Pikniku pojawi się Stowarzyszenie Wspieramy Ukrainę „Razem”, którego przedstawiciele chcą podziękować Polakom za pomoc okazaną Ukraincom. Także po raz pierwszy udział w Pikniku zapowiedzieli Chór Nauczycieli oraz orkiestra Stowarzyszenia

Clonovia z Kutna. Kilka razy w ciągu dnia wystąpi uwielbiana przez łodzian orkiestra Pipes & Drumes z Częstochowy, prezentując pełne energii pokazy z tradycyjną muzyką szkocką.

RedKu

INFO

XI Piknik Niepodległościowy w Manufakturze

11 listopada, godz. 11:00–17:30, Rynek Włókniarek Łódzkich

to pierwszy stacjonarny teatr improwizacji w Polsce, który mieści się w OFF Piotrkowska. Scenariusz każdego spektaklu jest zmieniany na bieżąco w oparciu o sugestię publiczności.

EMa

SALWY ŚMIECHU W TEATRZE

Teatr Komedi IMPRO przygotował dla widzów trzy propozycje improwizowanych spektakli komediowych.

W piątek, 11 listopada o godz. 20:00 można obejrzeć spektakl „IMPRO Atak!”. W sobotę,

12 listopada, także o godz. 20:00, można rozwiłać tajemnicę pobożnej dealerki narkotyków ze Zgierza, uduszonej węgorzem, w spektaklu „Kryminal improwizowany”. Natomiast w niedzielę, 13 listopada, na

godz. 16:00 Teatr zaprasza rodziny do obejrzenia „Wymysłanki – bajki improwizowanej”. Bilety na wieczorne spektakle kosztują 60 zł, na bajkę – 35 zł (dostępne na teatrkomediimpro.pl). Teatr Komedi IMPRO

Manufakturę odwiedzi sam Marszałek Piłsudski!

FOT. ŁÓDŹ.PL

TURNIEJ SZACHOWY

Otwarty turniej szachowy z okazji odzyskania przez Polskę niepodległości odbędzie się w Muzeum Sportu i Turystyki (Zatoka Sportu Politechniki Łódzkiej, al. Politechniki 10) w sobotę, 12 listopada.

Wydarzenie nawiązuje do tradycji przedwojennych turniejów szachowych, w czasie których podkreślano znaczenie odzyskania przez Polskę niepodległości, oraz przypomina o tym, że przed II wojną światową Łódź była jednym z prężniejszych ośrodków życia szachowego w Polsce. To tutaj

w 1903 r. powstało Łódzkie Towarzystwo Zwolenników Gry Szachowej, którego członkiem był m.in. Akiba Rubinstein – jeden z najlepszych szachistów świata początku XX w.

W wydarzeniu, które rozpocznie się w sobotę o godz. 10:00, mogą wziąć udział wszyscy entuzjaści szachów. Wstęp kosztuje 5 i 3 zł.

Zapisy: Zgierski Klub Szachowy, www.chessarbiter.com EMA

ZADUSZKI JAZZOWE

Dom Literatury (ul. Roosevelta 17) zaprasza w czwartek, 10 listopada o godz. 19:30, na zaduszkowy koncert poświęcony pamięci Wojciecha Karolaka.

Na scenie wystąpią: Paweł Serafiński, Arek Skolik, Tomasz Grzegorek i gościnnie – Marcin Bzyk. W trakcie koncertu zostaną zaprezentowane fragmenty rozmowy z Wojtkiem Karolakiem, które nie weszły do filmu o polskim jazzie „Na zawsze Melomani” w reżyserii Rafała Mierzejewskiego, według scenariusza i produkcji Igora Mertyna. Wstęp: 10 zł.

Red

FOT. MAT. PRAS

PRZE

Kino w Muzeum Historii (pl. Zwycięstwa) świętując dwa pokazy filmowe oraz najciekawszy tegoroczny Cannes

„Kobieta na dachu” – film, w którym nie będzie się mogło obejrzeć w lustrze, wiele I

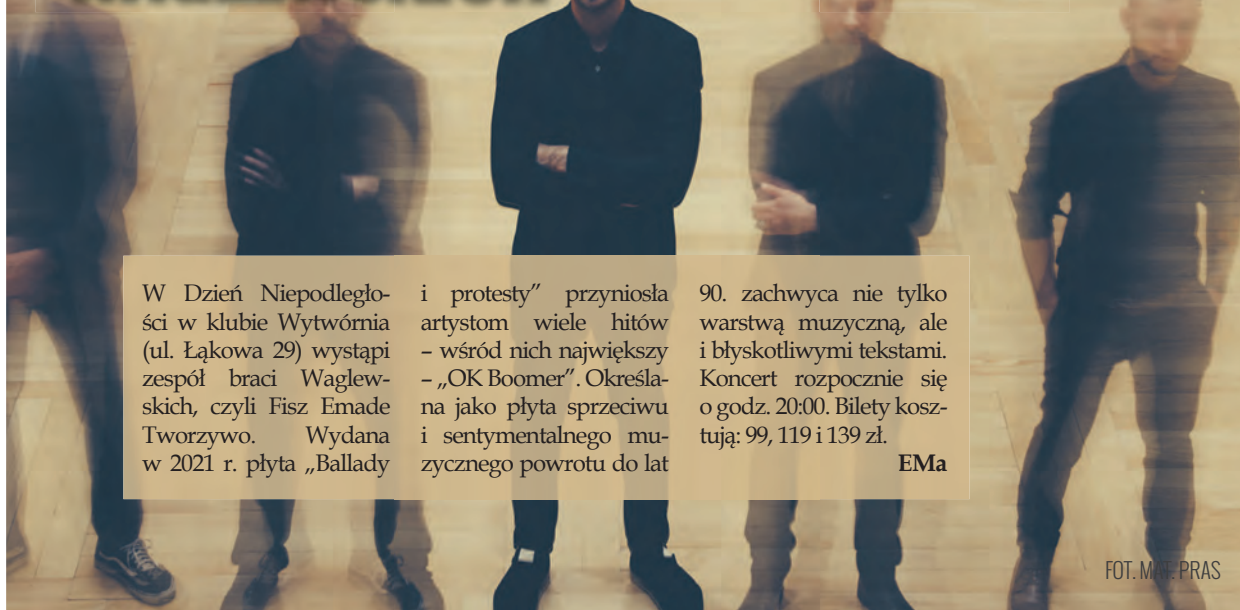

ZACHOWY

FOT. ENVATO ELEMENTS

„BALLADY I PROTESTY” WAGLEWSKICH

W Dzień Niepodległości w klubie Wytwórnia (ul. Łąkowa 29) wystąpi zespół braci Waglewskich, czyli Fisz Emade Tworzywo. Wydana w 2021 r. płyta „Ballady

i protesty” przyniosła artystom wiele hitów – wśród nich największy – „OK Boomer”. Określana jako płyta sprzeciwu i sentymentalnego muzycznego powrotu do lat

90. zachwyca nie tylko warstwą muzyczną, ale i błyskotliwymi tekstami. Koncert rozpocznie się o godz. 20:00. Bilety kosztują: 99, 119 i 139 zł.

EMa

FOT. MAT. PRAS

FOT. MAT. PRAS

PODWÓJNA WYSTAWA

Galeria Pop-up Ogrodowa8 (ul. Ogrodowa 8) zaprasza do obejrzenia dwóch najnowszych wystaw.

Pierwsza to malarstwo japońskiego artysty Masaru Takahashiego „Copy and paste”, który od kilkunastu lat przekształca obrazy z ulic swojego miasta i tworzy uniwersum kolorowego Tokio. Wernisaż tej wystawy odbędzie się w czwartek,

10 listopada, o godz. 18:00. Tego samego dnia o godz. 18:30 będzie można także przyjrzeć się pracom Amerykanina Briana Keitha Stephensa, który odwiedza Łódź od 12 lat. Inspirując się m.in. nazwą naszego miasta, stworzył cykl obrazów „W mojej głowie płynie rzeka”. Wystawy można zwiedzać do końca listopada. Wstęp wolny.

EMa

FOT. MAT. PRAS

ŚWIĘTOWANIE 11 LISTOPADA

FOT. LODZ.PL

Jak co roku Muzeum Tradycji Niepodległościowych (ul. Gdańska 13) zaprasza na atrakcje przygotowane z okazji obchodów Święta Niepodległości.

Tegoroczne świętowanie 11 listopada warto rozpocząć tradycyjnym „Toastem za Niepodległą” już w czwartek, 10 listopada. Wydarzenie to podniosły koncert tradycyjnych pieśni patriotycznych, które wykona Piotr Płuska – baryton, aktor Teatru Muzycznego w Łodzi. Nie zabraknie także symbolicznego toastu wzniesionego cydrem. Uroczystość rozpocznie się o godz. 19:00. Wstęp: 15 zł, zapisy: sekretariat@muzeumtradycji.pl lub tel. 42 62 005 77.

W piątek, 11 listopada, w Muzeum staną stoiska warsztatowe, przy których będzie można wykonać kokardę narodową, zagrać w gry planszowe i karciane

lub ułożyć megapuzzle. O godz. 14:00 rozpocznie się rodzinne karaoke i śpiewanie pieśni patriotycznych. Stoiska przy ul. Gdańskiej będą czynne od godz. 10:00 do godz. 16:00. Wstęp jest bezpłatny. Tego samego dnia (11 listopada) Muzeum organizuje także grę miejską „Łódzcy bohaterowie II. Na tropie tajemnic Niepodległości”. Uczestnicy będą przemierzać ulice Śródmieścia i Starego Polesia, gdzie napotkają ślady łódzkich społeczników, polityków, harcerzy i bojowców, którzy ponad 100 lat temu stanęli do walki o wolną Polskę i wolną Łódź. Udział w grze jest bezpłatny. Start o godz. 12:00 przy targu na rogu Kilińskiego i Jaracza.

EMa

EDPREMIEROWO W KINEMATOGRAFIE

FOT. MAT. PRAS

Kinematowa 1) wyprzedprepszy film es!

chu” to przejrzyć, niczym Polaków.

Obraz jest poświęcony ludziom niewidocznym, pomijanym i lekceważonym, którzy są zdolni, podobnie jak główna bohaterka, do nieprawdopodobnych czynów. Film można obejrzeć w sobotę, 12 listopada, o godz. 20:15 i w niedzielę

o godz. 19:15.

Z kolei w niedzielę, 13 listopada, o godz. 15:00, z okazji Europejskiego Dnia Kina Artystycznego, można wybrać się na najpiękniejszy film tegorocznego Cannes, czyli „Blisko”, w reżyserii Lukasa Dhonta, o przyjaźni dwóch nastolatków.

Tego samego dnia o godz. 17:00 widzowie będą mogli obejrzeć jeszcze przedpremierowy pokaz filmu Tarika Saleha – „Chłopiec z niebios”, który jest portretem współczesnych Egipcjan. Bilety na seanse kosztują 20 zł.

RedKu

Kadr z filmu „Blisko”
w reżyserii Lukasa Dhonta

JAK ROZPOZNAĆ

A₁ N₁ E₁ M₃ I₁ E₁

Nadmiernie wypadające włosy, ciągłe zmęczenie, blada skóra – to mogą być oznaki niedokrwistości, czyli anemii. Jakie są przyczyny tego zaburzenia i jak je rozpoznać? Czy można zapobiec jego wystąpieniu? Poniżej znajdziesz odpowiedzi na te pytania.

Anemia to stan organizmu, w którym dochodzi do niedoboru hemoglobiny, czyli barwnika nadającego krwi czerwony kolor, a także transportującego tlen do tkanek i narządów w całym ciele. Często idzie to w parze z obniżonym hematokrytem – zbyt małą liczbą erytrocytów w stosunku do całej objętości krwi. Anemia nie jest chorobą, lecz zaburzeniem, które może pojawić się w przebiegu innych schorzeń. Jakie są zatem jego przyczyny?

Przyczyny

Jednym z powodów wystąpienia niedokrwistości może być niedobór żelaza i/lub witaminy B12 w diecie. Właśnie dlatego z anemią często zmagają się osoby, które nie odżywiają się w sposób zbilansowany – wówczas zaburzony zostaje proces produkcji czerwonych krwinek. Zbyt niski poziom hemoglobiny we krwi może towarzyszyć też niektórym chorobom genetycznym oraz

autoimmunologicznym. Zdarza się, że jest on związany z dużą utratą krwi, np. w wyniku powypadkowego krwotoku lub bardzo obfitej menstruacji.

Objawy

Do wizyty u lekarza pod kątem zdiagnozowania anemii powinny nas skłonić następujące symptomy:

- błądność skóry, śluzówki w jamie ustnej i spojówek,
- zmęczenie,
- zawroty głowy,
- kołatanie serca,
- problemy z koncentracją.

Niedokrwistość objawia się ponadto pogorszeniem stanu włosów oraz paznokci. Włosy zaczynają nadmiernie wypadać, zaś paznokcie stają się łamliwe i pojawiają się na nich przebarwienia oraz nierówności.

Zdrowa i zbilansowana dieta jest podstawą w profilaktyce anemii

Diagnostyka

Lekarz, który usłyszy od swojego pacjenta o powyższych objawach, powinien skierować go na badania krwi. Tym podstawowym jest morfologia, jednak dobrą praktyką jest poszerzenie diagnostyki o badania określające stężenie żelaza i/lub ferrytyny, witaminy B12 oraz kwasu foliowego we krwi. Dodatkowo można wykonać badanie kału i moczu na obecność krwi utajonej. Niestety, nie każdy z wyżej wymienionych parametrów można sprawdzić bezpłatnie. NFZ nie refunduje bowiem badania ferrytyny, witaminy B12 oraz kwasu foliowego.

Leczenie

Sposób postępowania w przypadku anemii zależy głównie od jej przyczyn u danego pacjenta. U osób, które nie odżywiają się właściwie, konieczne będzie wdrożenie odpowiedniej diety bogatej w żelazo, witaminę C,

witaminę B12 oraz kwas foliowy. W przypadku zaawansowanej anemii należy dodatkowo przyjmować suplementy. Leczenie niedokrwistości spowodowanej przebiegiem konkretnej choroby polega oczywiście na terapii schorzenia, które anemię wywołało. W przypadku obfitych okresów warto zaś udać się do ginekologa, który może zlecić dodatkowe badania oraz przepisać pacjentce preparaty, po których menstruacje będą bardziej skąpe.

Czy anemii da się zapobiec?

To pytanie, które z pewnością zadaje sobie wiele osób mających do czynienia z niedokrwistością. W profilaktyce anemii kluczowe jest utrzymywanie zróżnicowanej, zdrowej diety, pełnej zielonych wa-

rzyw, roślin strączkowych, gruboziarnistych kasz oraz podrobów mięsnych. Ważne, aby posiłki bogate w żelazo i witaminy były spożywane bez dodatku produktów mlecznych, a także w co najmniej 1,5-godzinnych odstępach od wypicia kawy lub herbaty. Dzięki temu żelazo będzie lepiej wchłaniać się do organizmu. Istotne jest również, aby regularnie wykonywać morfologię krwi, a wszelkie odstępstwa wyników od normy konsultować z lekarzem.

oszym

Jednym z zauważalnych objawów anemii jest wypadanie włosów

FOT. ENVATO ELEMENTS, MAT. TEATRU ARLEKIN, AGATA ZUBRZYCKA, DAREK SENKOWSKI

TEATR DLA NAJMŁODSZYCH

INFO

Szczegółowe informacje dotyczące repertuaru znajdują się na stronach internetowych teatrów:

Teatr Arlekin
ul. Wólczańska 5

Teatr Pinokio
ul. Kopernika 16

Coraz krótsze dni to idealny czas, żeby zaproponować dzieciom wizytę w teatrze. Miękkie fotele, przygaszone światła i magiczny świat na scenie na pewno wciągną niejednego malucha (i dorosłego!). W czasach, gdy wszystko dzieje się tak szybko, wizyta w teatrze to wyjątkowa okazja, by na chwilę się zatrzymać. Oto propozycje łódzkich teatrów skierowane do najmłodszych widzów.

Teatr Arlekin

Teatr Arlekin już od ponad 70 lat dba o rozwój kulturalny mieszkańców Łodzi i okolic od pierwszych lat ich życia. W listopadowym repertuarze znajdziemy propo-

zycję nawet dla dwulatków! „Szary Chłopiec” to baśniowa opowieść o różnicach między ludźmi, tolerancji, akceptacji oraz tajemnicy stworzenia. Porusza także temat drzemiących w nas, nie zawsze uświadomionych uczuć, które warto dopuścić do głosu.

Z myślą o odrobinę starszych widzach powstał spektakl kukielkowy „Tymoteusz wśród ptaków”. Opowiada on historię misia Tymoteusza, który postanawia wysiedzieć porzucone kukielcze jajo. Jaki finał będzie mieć ta historia? Koniecznie

sprawdźcie w teatrze!

Ogromny. Idealny. Wszystko wie i wszystko potrafi. Tak swoich ojców postrzegają najmłodszy, nawet jeśli ten obraz czasami odbiega od rzeczywistości. „Tata” to przedstawienie zrealizowane z myślą o dzieciach od 5. roku życia i całych rodzinach. Dla dorosłych jest ono bowiem okazją do sentymentalnej podróży do czasów, gdy sami wierzyli w niezwykłą moc swoich ojców.

„Calineczka”, dla widzów od 7. roku życia, to opowieść o dorastaniu. Najmłodszy widzowie zostają wciągnięci w wir przygód, odnoszących się do tego niełatwego dla nich okresu. Spektakl porusza ważne motywy: inności i wykluczenia społecznego, ale też wskazuje, jak istotne jest odkrywanie swojej tożsamości, wyrażanie własnego zdania czy poszukiwanie wewnętrznej mocy. Jednocześnie zwraca uwagę

rodziców i opiekunów na wagę przemiany dziecka, pragnąc, by obdarzyli ten proces uważnością. Dla starszych widzów, od 16. roku życia, godny polecenia jest spektakl „Włókniarki”. Ukazuje on losy łódzkich włókniarek, które zaczynały pracę w fabrykach jako nastolatki i od tego momentu ich życie podporządkowane było jednostajnemu rytmowi. Opowieść o niskoopłacanych, wykorzystywanych, zbyt szybko podstarzałych kobietach, dzięki którym nastąpiła rewolucja obyczajowa, ukazuje łódzką wersję „herstorii”, a towarzyszy jej grana na żywo muzyka rockowa.

Teatr Pinokio

Teatr Pinokio w swoim repertuarze posiada ofertę dla całkiem małych widzów, zwanych Najnajami. W listopadzie zaprasza dzieci w wieku do 3 lat na spektakl „UMUMO”, który stanowi sensoryczną podróż

do świata kształtów.

Dla dzieci od 1. roku życia przygotowano zaś przedstawienie „Bajka Zjajka”. Jest to opowieść o małych odkrywca, którzy postanawiają zatroszczyć się o wyklutą z jajka gąsienicę. Co z tego wyniknie? Musicie sprawdzić sami.

„Świnki 3” w wersji western i musical? W teatrze wszystko jest możliwe. Przedstawienie dla dzieci od 4. roku życia pełne jest rytmicznych piosenek i zabawnych sytuacji, które rozgrywają się... na Dzikim Zachodzie. Ale spektakl, poza rozrywką, porusza też nieco trudniejsze tematy, jak przyjaźń czy samotność wśród bliskich.

Kto z nas nie pamięta z dzieciństwa „Dzieci z Bullerbyn”? Razem z naszymi pocie-

chami możemy powrócić do beztrudnego czasu i ponownie przeżyć niezwykle przygodę pełnych pomysłów dzieciaków, którym chyba nigdy się nie nudziło. Przedstawienie powstało z myślą o widzach od 5. roku życia.

W tym miesiącu możemy też obejrzyć spektakl na motywach kolejnej powieści Astrid Lindgren – „Ronja, córka zbójnika”. Jest to opowieść o przyjaźni dzieci z dwóch walczących ze sobą zbójnickich rodów. Czy dzieci mogą być nauczycielami dorosłych i czego w ogóle moglibyśmy się od nich nauczyć? Warto to sprawdzić, wybierając się na przedstawienie do

Teatru Pinokio.

a.pe

„Bajka Zjajka” w Teatrze Pinokio

„Świnki 3” w Teatrze Pinokio

„Tata” w Teatrze Arlekin

SUDOKU ŁATWE

	3		6	4				
	2			5	3		9	7
								3
7				8	9		6	2
3								5
8	1		4	6				9
9								
4	8		9	2			5	
				7	4		8	

SUDOKU ŚREDNIE

				1	3	4		
2	1							
	7	5		9				
						7	8	
6		2		4		9		5
	3	9						
				7		3	1	
							6	4
		1	5	2				

Sudoku przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁODZI

zawiadamia,

zgodnie z art. 33 ust. 1, w związku z art. 79 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz.U. 2022r, poz. 1029 ze zmianami, zwanej dalej: ustawą OoŚ), że na wniosek inwestora, prowadzone jest postępowanie pn. „**Budowa zespołu przemysłowo – magazynowo - usługowego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, komunikacyjną oraz segmentami biurowo-socjalnymi na dz. 34/5, 35/5, 36/4, 37/5, 38/1, 39/7, 39/4, 40/7, 41/7, 41/4, 42/6, 43/5, 44/4, 45/21, 45/11, 46/12, 47/5, 48/9, 49/9, 50/5, 51/7, 52/5, 53/9, 54/5 obręb G-34 oraz 281/3, 282/11, 282/4, 283/10, 284/3, 285/3, 286/3, 287/6, 288/5, 289/3, 291/9, 295/3 obręb G-53**”, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 37 lit. d, 54 lit. b, 58 lit. b i 62 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (j.t. Dz.U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.).

W postępowaniu tym przystąpiono do oceny oddziaływania przedmiotowej inwestycji na środowisko, w ramach której przedłożony został „Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko” (wraz z aneksem).

Z dokumentacją przedmiotowej sprawy można zapoznać się w siedzibie Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Departament Ekologii i Klimatu Urzędu Miasta Łodzi, al. Piłsudskiego 100 w dniach od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu Miasta Łodzi w **dniach 09.11.2022 r. – 08.12.2022 r.** (30 dni) po wcześniejszym umówieniu spotkania pod numerem telefonu (042) 638 47 11 lub (042) 272 63 31. W ww. terminie można składać uwagi i wnioski w formie pisemnej i ustnej.

Informuje się, że Prezydent Miasta Łodzi jest organem właściwym do prowadzenia postępowania administracyjnego, rozpatrzenia uwag i wniosków oraz wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Organami właściwymi do dokonania uzgodnień są: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Sieradzu.

Administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Łodzi. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Macie Państwo prawo do dostępu i sprostowania danych, ograniczenia przetwarzania danych, usunięcia danych, wniesienia sprzeciwu i cofnięcia wyrażonej zgody, na zasadach określonych w ogólnym rozporządzeniu. Klauzula informacyjna jest dostępna na stronie www.bip.uml.lodz.pl pod każdą ze spraw realizowanych przez Urząd Miasta Łodzi.

Spotkajmy się w EXPO

Konferencja | Kongres | Targi | Event firmowy
Plan zdjęciowy | Pokaz mody | Bankiet | Wystawa
Plan filmowy | Szkolenie

Rezerwacje:
info@expo-lodz.pl
+48 603 093 636

Najbliższe wydarzenie:

12-13.11.22

Interstone 2022 – Targi i wystawa
minerałów, skał, skamieniałości
i wyrobów jubilerskich

Kalendarz wydarzeń

19.11.22	Moto Weteran Bazar
26-27.11.22	Targi Gier i Książek 2022

www.expo-lodz.pl

expo
Łódź

KTO BĘDZIE MISTRZEM JESIENI?

Zespoły występujące w piłkarskiej ekstraklidze kobiet w rundzie jesiennej mają do rozegrania już tylko jedną kolejkę. Przed meczami kończącymi pierwszą fazę rozgrywek trzy zespoły mają szansę na mistrzostwo półmetka.

W gronie pretendentów do fotelu lidera po rundzie jesiennej są mistrzyni Polski z TME SMS. Po efektownej serii ośmiu zwycięstw z rzędu łodzianki straciły jednak najwyższą pozycję w tabeli i zajmują miejsce za plecami prowadzącego GKS Katowice.

To właśnie drużyna z Górnego Śląska przeważała znakomitą passę podopiecznych Marka Chojnackiego. Zespół z ul. Milionowej pojechał do Katowic tuż po gładkim zwycięstwie nad SWD Wodzisław Śląski w 1/32 Pucharu Polski. Na boisku pierwszoligowca TME SMS zwyciężył 10:0. Tego samego dnia katowiczanki przed własną publicznością przegrały 0:2 z Górnikiem Łęczna i pożegnały się z pucharowymi rozgrywkami. W starciu o ligowe punkty GKS okazał się jednak lepszy od aktualnych mistrzyni kraju. Po golach Klaudii Maciążki i Patrycji Kozarzewskiej oraz samobójczym trafieniu Yuriny Enjō przyjezdne uległy rywalkom 0:3. – Takie mecze się zdarzają. Przy wyniku 0:0 mieliśmy swoje sytuacje, ale ich nie wykorzystaliśmy. Później musieliśmy odrobić straty. Wiązało się to z podjęciem większego ryzyka w grze obronnej,

co przeciwniczki wykorzystały. Na tym meczu sezon się jednak nie kończy. Trwa pierwsza runda, a wiosną będziemy jeszcze mieli okazję do zrewanżowania się katowiczankom – podsumował szkoleniowiec TME SMS.

Odbicie po porażce

Po meczu w Katowicach GKS zrównał się punktami z łódzką ekipą i wskoczył na pierwszą pozycję w tabeli. Utrzymał ją po 10. kolejce, w której na wyjeździe mierzył się z wrocławskim Śląskiem. Przyjezdne wygrały ten mecz 3:1. Komplet punktów zainkasowała również drużyna z Milionowej. Podopieczne Chojnackiego na własnym boisku pokonały Pogoń Szczecin 1:0. W 65. minucie meczu gol na wagę trzech punktów zdobyła Dominika Kopińska.

– Nie było to dla nas łatwe spotkanie, ale zgarnęliśmy pełną pulę. Trzeba sobie zdawać sprawę z tego, że w trakcie rozgrywek każda drużyna będzie miała słabszy okres, bo nie da się przez cały sezon grać na najwyższych obrotach. Ważne jest to, by nawet przy nieco słabszej dyspozycji wygrywać swoje mecze. Jeśli kolejne spotkanie zakończymy takim samym wynikiem, to będziemy w pełni zadowoleni – powiedział po starciu z Pogonią prezes klubu z Milionowej, Janusz Matusiak.

Górnik na zakończenie rundy

W ostatnim meczu rywalem TME SMS będzie Górnik. Konfrontacja w Łęcznej rozpocznie się 19 listopada o godz. 11:00. Będzie to kolejne starcie na szczycie kobiecej ekstrakligi. Przed

ostatnią serią spotkań pierwszej rundy zespoły z Katowic i Łodzi mają po 27 pkt. Trzeci w klasyfikacji Górnik zgromadził tylko dwa oczka mniej i również liczy się w walce o mistrzostwo jesieni. Trzeba jednak otwarcie stwierdzić, że na papierze największe szanse na spędzenie zimy w fotelu lidera ma GKS. Katowiczanki na własnym stadionie mierzą się z siódmym w klasyfikacji Medykiem Konin, który w dotychczasowych meczach zdobył 11 punktów, a z czterech spotkań wyjazdowych wygrał tylko jedno, doznając przy tym trzech porażek. Teoretycznie lider stanie więc przed łatwiejszym zadaniem niż dwie goniące go drużyny, które będą rywalizowały w bezpośrednim starciu. Piłka nożna jest jednak nieprzewidywalna i lubi niespodzianki. Licząc na wygraną TME SMS, trzymajmy więc również kciuki za zespół z Wielkopolski.

Tydzień po zakończeniu pierwszej rundy ekstrakligowych rozgrywek odbędą się jeszcze mecze 1/16 Pucharu Polski. Na tym etapie klub z Milionowej reprezentują dwie drużyny. Mistrzyni kraju z TME SMS zagrają na wyjeździe z Medykiem, natomiast pierwszoligowy UKS SMS w Tczewie zmierzy się z czwartoligowymi rezerwami miejscowej Pogoni. MD

ŁÓDZKA POGODYNKA

ŚRODA	14°C	CZWARTEK	11°C	PIĄTEK	12°C	SOBOTA	14°C	NIEDZIELA	14°C
09.11		10.11		11.11		12.11		13.11	

Rodzinne miasto FORTEPIAN RUBINSTEINA

Choć Artur Rubinstein na stałe mieszkał w Paryżu, a potem w Stanach Zjednoczonych, zawsze chętnie wracał do Polski i aktywnie uczestniczył w odbudowie życia kulturalnego niepodległej ojczyzny. Obok Ignacego Jana Paderewskiego stał się kolejnym sławnym polskim wirtuozem i jednocześnie znakomitym ambasadorem Polski, a także rodzinnej Łodzi. Interesował się również muzyką współczesną, grał i popularyzował m.in.

młodopolskie kompozycje Karola Szymanowskiego. Artysta miał już ugruntowaną międzynarodową pozycję towarzyską, która była istotnym elementem jego wizerunku. Zdobywał sympatię i uznanie publiczności nie tylko wspaniałą grą – ujmował też osobowością, inteligencją, dowcipem, ciepłem i pogodą ducha. O Polsce mówił: „To mój kraj”, a Łódź zawsze wspominał z ogromnym sentymentem. agr cdn.

Artur Rubinstein na zdjęciu z 1914 r.

Fot. wikicommons

Polak i Łodzianin

KRYMINAŁKI ZNAD ŁÓDKI W MAJESTACIE PRAWA

O dynamicznym rozwoju Łodzi przemysłowej zwykle piszemy z aplauzem, choć miał on również oprócz blasków swoje cienie. Jednym z konfliktowych społecznie wydarzeń było formowanie osady Łódka w 1825 r., kiedy na potrzeby fabryczne włączono w jej obszar starą wieś Wólkę, należącą do dóbr Ekonomii Rządowej Łaznów, a z której po prostu wysiedlono mieszkańców. Rugi nie przebiegały łagodnie, bo 43 rodziny chłopskie z Wólki, której położenie pokrywało się z obecnym przebiegiem południowego odcinka ul. Wólczańskiej, siłą i pod eskortą kozacką zostały wypędzone na obrzeża Widzewa, Zarzewa czy Stefanowa. W zamian za zabrane ziemie otrzymali... lasy do wykarczowania. Rugi chłopów z Wólki, związane z dramatem wielu rodzin, trwały od sier-

nia 1825 r. do maja 1826 r. Dla łamania sprzeciwu opornych władze rządowe wzywały burmistrza wraz z „drabem miejskim”, który „własnoręcznie egzekucją chłopów regulował”. Z Wólki na grunty zarosłe odpadkami leśnymi trafiły zasiedziałe tam od pokoleń rodziny: Kielanów, Kula-Wólkę, Chorążych, Cichoniów, Wiatrów, Czesnych, Tłuczaków, Jurgów, Bednarczyków czy Babosów. Plan wysiedlenia opracowano w Warszawie, a rugi odbyły się w majestacie prawa, bo potrzebne były place rządowe pod zakłady włókiennicze oraz domy dla przybywających do Łodzi kolonistów z Prus, Saksonii, Czech, a nawet z Francji. Taka niestety była cena ówczesnego postępu, a na polach Wólki wyrastały potem coraz większe fabryki: Rundziehera, Langego, Fesslera czy wreszcie Geyera. agr

GALERIA ŁÓDZKICH KAMIENIC I DETALI

Szczyt fasady kamienicy przy ul. Piotrkowskiej 100 zbudowanej w 1909 r. przez spółkę konfekcyjną E. Schemelcha i J. Rösnera

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

Kolejne wydanie w poniedziałek 14 listopada

CESARSKA WIZYTACJA

ŁÓDZKIE GAWĘDY

Car Aleksander I, a właściwie cesarz Rosji w latach 1801–1825 i od 1815 r. także władca Królestwa Polskiego, bawiąc w Łodzi w 1825 r., wyraził wolę, aby istniejąca w mieście osada prządków i tkaczy została powiększona. Jeszcze w tymże roku przyłączono do miasta tereny wsi Wólka. Pozwoliło to budowniczym kontynuować regulację osady, gdyż na skutek wzrastającej imigracji tkaczy potrzebna była większa liczba placów. Inkorporacja Wólki, a właściwie wyrugowanie chłopów z tej wsi – nie bez rozpaczliwego oporu, o czym piszemy obok w rubryce kryminalnej – na skraj lasów Widzewa i Zarzewa, stworzyła możliwość swobodnego operowa-

Car Aleksander I na obrazie G. Dawe (1826 r.)

nia przestrzeni. Przyczyniło się to do poważnego rozbudowania Łódki i nadania jej rozmiarów niespotykanych dotychczas w budownictwie przemysłowym Królestwa Polskiego. Oskar Flatt w „Opisie miasta Łodzi” z 1853 r. – prawdopodobnie na skutek cenzury oraz wymaganej przez carskie władze czolobitności – przypisuje utworzenie i rozmach Łódki właśnie Aleksandrowi I. Ponoć podczas wizytowania miast fabrycznych Królestwa Polskiego zachwyił się on postępami przemysłu w Łodzi, choć osada sukiennicza Nowe Miasto istniała już od 1821 r., a plany nowej osady Rajmund Rembieliński nakreślił rok przed wizytą monarchy ziem zaboru rosyjskiego. agr

LIKWIDACJA ŁÓDZKICH ELIT

9 listopada 1939 r. Niemcy przystąpili do likwidacji polskich elit i warstwy przywódczej w ramach tzw. „Intelligenzaktion”. Aresztowanych mieszkańców Łodzi i okolicznych miejscowości osadzano m.in. w więzieniu na Radogoszczu. Pierwszych 50 osób przywieziono tutaj 9 listopada 1939 r. Przypomnijmy, że dzień wcześniej odbyły się oficjalne, niemieckie uroczystości związane z przyłączeniem Łodzi do III Rzeszy, co formalnie uchwalono 4 listopada 1939 r. Wydarzenie z udziałem Artura Greisera, gauleitera Kraju Warty (Warthegau), miało miejsce w parku im. Poniatowskiego, przemianowanym już wówczas na Hitlerjugend Park. Jednostki Wehrmachtu wkroczyły do miasta 8 listopada 1939 r. Początkowo Łódź zamierzano przyłączyć do Generalnego Gubernatorstwa, które zostało utworzone, jednak presja Niemców łódz-

kich doprowadziła do zmiany decyzji. Łódź stała się jednym z miast rejencji kaliskiej w Kraju Warty, ale stopniowo przenoszono tu urzędy z Kalisza. Miejscem masowych egzekucji był Las Łągiwnicki, gdzie już 11 listopada 1939 r. rozstrzelano kilkaset osób. Przeprowadzono je potem również w lasach lućmierskich

oraz na Brusie. Dokładne miejsca pochówku wielu zasłużonych dla Łodzi osobistości nie są znane do dziś. 11 listopada 1939 r. Niemcy podpalili cztery duże, łódzkie synagogi, a na pl. Wolności wyburzono pomnik Tadeusza Kościuszki – jeden z narodowych symboli naszej walki o niepodległość. agr

KARTKA Z KALENDARZA

Plac Wolności w pierwszych dniach okupacji niemieckiej we wrześniu 1939 r.